

Vleermuisinventarisatie aan de G.J. van Heuven Goedhartweg te Schoonhoven

Behorend bij besluit d.d. 25
augustus 2015, ZK 14004679,
Kenmerk 15-0028637

In opdracht van:
SAB BV

Oktober 2014

Vleermuisinventarisatie aan de G.J. van Heuven Goedhartweg te Schoonhoven

Colofon:

J.H.S. Rijdsdijk MSc

Natuurkompas
Ecologisch onderzoek & advies

Thorbeckestraat 116
6702 BT Wageningen
Tel: 06-24804418
E-mail: info@natuurkompas.nl
KvK: 51113139

© Natuurkompas

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding.....	4
2.	Ingrep	5
3	Werkwijze.....	6
4	Resultaten	7
4.1	Resultaten vleermuisinventarisatie.....	7
4.2	Overige waarnemingen	10
5	Effecten voorgenomen ingrep.....	11
6	Conclusies.....	12
	Literatuurlijst	13

1. Aanleiding

SAB BV heeft bij monde van Sjoerd van der Zon Ecologisch onderzoeks- en adviesbureau Natuurkompas gevraagd een vleermuisinventarisatie uit te voeren aan de G.J. van Heuven Goedhartweg te Schoonhoven. Aanleiding tot dit onderzoek vormt de voorgenomen kap van een aantal wilgen en de aanleg van een parkeerterrein. Hiertoe is in 2014 reeds een verkennend flora- en faunaonderzoek uitgevoerd door SAB (SAB, 2014). Op basis van dit onderzoek kon de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten.

Het door Natuurkompas uitgevoerde onderzoek heeft als doelstelling:

- Het in kaart brengen van eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen;
- Het in kaart brengen van overige gebiedsfuncties van vleermuizen binnen het onderzoeksgebied (hierbij moet gedacht worden aan vaste vliegroutes en foerageerlocaties);
- Het in kaart brengen van de aantallen en soorten vleermuizen welke binnen het plangebied aanwezig zijn of daarvan gebruik maken;
- Indien noodzakelijk: het doen van aanbevelingen betreffende het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen als gevolg van het verlies van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen.

2. Ingreep

De gemeente Schoonhoven heeft het voornemen om de wilgenbosjes binnen het plangebied te kappen. Op de vrijgekomen gronden wil de gemeente een parkeerplaats realiseren. Met de realisatie van de parkeerplaats hoopt de gemeente de huidige parkeerproblematiek in het centrum te kunnen oplossen. Ten behoeve van de aanleg van de parkeerplaats worden alle bomen gekapt en al het groen verwijderd. Het plangebied is in de huidige situatie sterk verruigd, met enkele wilgenbosschages en ruigtes met braam en verschillende kruidensoorten. In onderstaande figuur wordt het plangebied weergegeven.

Figuur 2.1 Het plangebied (rood omlijnd).

3 Werkwijze

Vleermuizen

In de periode van 15 mei tot 1 oktober 2014 is het plangebied viermaal op het voorkomen van vleermuizen geïnventreerd. De vleermuisinventarisaties vonden zowel in de ochtend als in de avond plaats. Daarbij werd vanaf zonsondergang tot 2 uur na zonsondergang, vanaf 2 uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst en rond middernacht geïnventreerd¹.

Het onderzoek heeft zich met name toegespitst op het in kaart brengen van de gebiedsfuncties zoals dagrustverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, vaste vliegroutes en belangrijk foerageergebied. Eventuele vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen werden in kaart gebracht door te zoeken naar zwermende vleermuizen. In de zomer is daarbij gezocht naar de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven van vleermuizen. In de nazomer is gezocht naar de aanwezigheid van paarverblijfplaatsen.

Het onderzoek vond plaats met behulp van een detector met time-expansion mogelijkheden (Pettersen D240x). Hiermee kunnen vertraagde opnames worden gemaakt die eventueel achteraf geanalyseerd kunnen worden met behulp van het programma Batsound. Met name voor de soorten van het geslacht *Myotis* is dit noodzakelijk om tot een zekere determinatie te komen. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013, welke is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus, Dienst Landelijk gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. Dit protocol wordt door het ministerie van EZ gehanteerd bij een eventuele ontheffingsaanvraag.

¹ De genoemde tijdstippen zijn indicatief. Het uiteindelijke tijdstip en de duur van de inventarisatie is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de te verwachten vleermuissoorten, de weersomstandigheden, jaargetijde, etc.

4 Resultaten

4.1 Resultaten vleermuisinventarisatie

Nacht van 15 op 16 juni 2014

Gedurende de nacht van 15 op 16 juni was het helder, droog, 2-3 Bft en rond de 16°C. Om 22.22 uur is er 1 gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) kortstondig waargenomen (zie ook figuur 4.1). Dit dier was op doortocht en vloog vanuit het oosten door het plangebied in de richting van de begraafplaats. Het dier vertoonde geen relatie met het plangebied. Vanaf 22.36 uur tot middernacht zijn er minimaal 3 gewone dwergvleermuizen waargenomen. Deze dieren foerageerden tussen de toppen van de wilgen. Gezien het tijdstip waarop de dieren werden waargenomen, ruim na zonsondergang (22.02 uur), hebben de dieren een verblijfplaats op relatief grote afstand van het plangebied.

Figuur 4.1. Het plangebied met de waarnemingen van 15 op 16 juni.

Ochtend van 13 juli 2014

Gedurende de ochtend van 13 juli was het bewolkt, droog, 1-2 Bft en rond de 16°C. Direct bij aankomst om 03.15 uur is er een foeragerende laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) waargenomen boven het open gedeelte van het plangebied (zie ook figuur 4.2). Enkele minuten later is er een foeragerende ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) waargenomen tussen de toppen van de wilgen. Omstreeks 4.16 uur zijn er kortstondig 2 gewone dwergvleermuizen waargenomen boven het dijklichaam. De dieren waren op doortocht en vertoonden geen relatie met het plangebied. Gedurende de rest van de ochtend zijn in het plangebied geen waarnemingen gedaan van vleermuizen.

Gedurende de gehele ochtend was er veel activiteit bij de begraafplaats ten westen van het plangebied. Hier zijn op verschillende tijdstippen minimaal 2 rosse vleermuizen (*Nyctalus noctula*), 2 laatvliegers en 5 gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Figuur 4.2. Het plangebied met de waarnemingen van de ochtend van 13 juli.

Avond van 19 op 20 augustus 2014

Gedurende de avond van 19 op 20 augustus was het licht bewolkt, viel er soms wat motregen, 2-3 Bft en rond de 11°C. De inventarisatie is gestart om 20.45 uur. Om 21.33 uur is er een foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen boven de begraafplaats net ten westen van het plangebied (zie ook figuur 4.3). Om 21.35 uur is er een foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen tussen de wilgentoppen. Om 21.41 uur werd deze vergezeld door twee foeragerende gewone dwergvleermuizen. Alle drie de dieren zijn voor langere tijd tussen de boomtoppen waargenomen.

Om 21.49 uur is er een laatvlieger waargenomen boven het dijklichaam. Het dier was op doortocht en vertoonde geen relatie met het plangebied. Om 21.56 uur is er nog kortstondig een ruige dwergvleermuis waargenomen aan de rand van de dijk. Dit dier was op doortocht in de richting van de woningen ten noorden van het plangebied. Gedurende de rest van de avond zijn er in (de directe omgeving van) het plangebied geen vleermuizen waargenomen.

Figuur 4.3. Het plangebied met de waarnemingen van de ochtend van 19 op 20 augustus.

Nacht van 27 op 28 september 2014

Gedurende de nacht van 27 op 28 september was het helder, droog, windstil en rond de 12°C. Rond 23.00 uur is de inventarisatie gestart. Rond 23.40 uur is er kortstondig een gewone dwergvleermuis waargenomen (zie ook figuur 4.4). Er zijn enkele werfroepen gehoord, maar er is geen continue baltsgedrag waargenomen. Om 23.58 uur is er kortstondig een ruige dwergvleermuis waargenomen. Dit dier vloog boven de dijk, in de richting van de begraafplaats. Het dier was op doortocht en vertoonde geen relatie met het plangebied. Om 00.14 uur is er kortstondig een meervleermuis (*Myotis dasycneme*) gehoord boven het open gedeelte van het plangebied. Dit dier vloog vanuit het zuiden het plangebied binnen en vloog richting de woningen ten noorden van het plangebied. Het dier was op doortocht en vertoonde geen relatie met het plangebied. Gedurende de rest van de avond zijn in het plangebied geen vleermuizen waargenomen. Wel is er regelmatig boven de begraafplaats ten westen van het plangebied een aantal gewone dwergvleermuizen waargenomen.

Figuur 4.4. Het plangebied met de waarnemingen van 27 op 28 september.

4.2 Overige waarnemingen

Er zijn geen overige relevante waarnemingen (zoals uilen, gierzwaluwen of steenmarters) gedaan.

5 Effecten voorgenomen ingreep

Tijdens het onderzoek zijn er geen kraam- of paarverblijven van boombewonende vleermuizen aangetroffen. Ook zijn er geen vaste vliegroutes aangetroffen. Het plangebied vervult wel een functie voor foeragerende vleermuizen. Het betreft hier echter geen belangrijk foerageergebied. Tijdens de verschillende veldbezoeken is er telkens een vrij laag aantal vleermuizen waargenomen. In de directe omgeving lijkt er voldoende alternatief foerageergebied voorhanden in de vorm van de begraafplaatsen direct ten westen van het plangebied. De kap van de bomen leidt daarmee niet tot negatieve effecten op vleermuizen.

6 Conclusies

Vleermuizen

Gedurende de diverse onderzoeksronden zijn binnen het plangebied geen zwermende vleermuizen of paarterritoria waargenomen. Ook zijn er geen andere aanwijzingen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, vaste vliegroutes of belangrijk foerageergebied. Wel is ten zuidwesten van het plangebied een paarterritorium van een gewone dwergvleermuis vastgesteld.

Delen van het plangebied fungeren als foerageerlocatie voor verschillende in de omgeving voorkomende vleermuissoorten. De voorgenomen herinrichting van het gebied kan er toe leiden dat deze foerageerlocatie verloren gaat. In de directe omgeving bevinden zich voldoende alternatieve foerageerlocaties (o.a. in de vorm van de begraafplaats ten westen van het plangebied). Het verlies van deze locaties resulteert niet in effect op de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie vleermuizen.

Op grond van bovenstaande bevindingen kan worden aangenomen dat zich binnen het plangebied geen vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Gezien de afwezigheid van kraam- en paarverblijven van vleermuizen is de aanwezigheid van winterverblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied onwaarschijnlijk. Natuurkompas acht aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van winterverblijven niet noodzakelijk. Er is geen sprake van een overtreding van de Flora- en faunawet. Een ontheffing voor vleermuizen in het kader van de Flora- en faunawet is niet noodzakelijk.

Overige waarnemingen

Er zijn geen overige relevante waarnemingen gedaan.

Literatuurlijst

- Netwerk Groene Bureaus, Gegevensautoriteit Natuur & Zoogdiervereniging VZZ, *Vleermuisprotocol 2013*.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014a. *Soortenstandaard Gewone Dwergvleermuis*. Ministerie van Economische Zaken.
- SAB, 2014. Briefrapport quickscan flora en fauna t.b.v. de ruimtelijke onderbouwing parkeerterrein en watercompensatie te Schoonhoven. Kenmerk ZON/140209